

AN
Nov 20
X-8214CZECHOSLOVAKIA

<u>BORDER ZONES</u>	/0400/
Security Measures	/0402/
Escapes	/0406/
Border Tightening	/0408/
<u>DESCRIPTION OF COUNTRY</u>	/3800/
Towns	/3802/

INCREASE IN FRONTIER SECURITY MEASURES.SOURCE HAMBURG: Confidential source.DATE OF OBSERVATION: Recent and current period.

ENGLISH SYNOPSIS: Security measures on the frontier near HRENSKO have recently been increased. Barbed wire entanglements have been erected in the woods and search-lights installed on both sides of the river Elbe. The town of HRENSKO appears lifeless and there are many ruins of houses.

EVALUATION COMMENT: The tightening of border security measures in the HRENSKO area was reported in HAMBURG Item Nos. 5067 and 10223/56. Further material on the earlier situation in this section of the border is available in our files. Increased border security measures between Czechoslovakia and Eastern Germany in general have also been reported in the course of this year.

The decline of the border town HRENSKO after the end of World War II. is also well known. HAMBURG Item No. 2490/55 reported, however, that a hotel and restaurant there will be repaired. Apart from the hotel "Cesky Lev" /not "Lev"/ mentioned here, a few other hotels are listed in the 1955 telephone directory.

Jan FABIAN, a member of the Security Corps /SNE/ and former informer, is known here /cf. HAMBURG Item No. 10223/56 and further information./

X X X

Dnes je bývalé krásné turistické stredisko HRENSKO rozpadavající se vesnici; zůstal jen labský průsmyk a bídná silnice, okolní vrchy a lesy - ale kdežto dříve bývalo na české

/over/

straně všechno daleko hezčí proti sousednímu Sasku, dnes vidí člověk opuštěné domy a ruiny. ONV se v posledních letech pokoušel zachovat HŘENSKO jak to šlo - ovšem kromě řečí a slibů nebyl na to vynaložen žádný náklad a proto kraj upadá dale. Příčina je jednoduchá - i ti dosídlenci, kteří sem byli zlakáni, za krátký čas odjeli, protože tu nenašli výdělek.

Plánovalo se otevření turistického ruchu, ale tu by bylo třeba dát do pořadku hostince a hotely a náklad na to nebyl povolen. Většina hotelů byla pak přidělena pro rekreaci ROH a pro turistiku zůstal jediný hotel "Lev"; všechny ostatní veřejné místnosti byly zabráný pro rekreanty a pro politické školení, kterého prý nikdy není dost, jak se v tisku neustále opakuje. Ale ani tento ústupek vyletníkům netrval dlouho - hotel "Lev" před nedávnem vyhořel, rekreanti se nyní zase rozprchlí a tak zůstává HŘENSKO opuštěnou vesnicí. Jen sem tam jsou malé domky obydleny členy SNB nebo finanční stráž. Jinak je vše opuštěno - jen stěží dostane člověk v obci vůbec něco k jídlu, zajde-li do hostince. Na oběd je nutno zajít do 11 kilometrů vzdaleneho DECINA; pta-li se náhodou vyletník po jídle ve HŘENSKU, dostane jen odpověď, že na hosty tu nejsou připraveni. To se stává občas plavcům ČSPLO, když musí se svým plavidlem ve HŘENSKU zůstat.

24. října okolí HŘENSKA náhle oživilo; počaly se budovat další hraniční překážky a ploty z ostnatého drátu v úsecích vzdalenejších od řeky, kde dosud byla hranice otevřená a jen střežena pochůzkami. Není známo, zda to byl jediný nechráněný pas, mezi HŘENSKEM a ČESKOU KAMENICÍ; nyní tam byly udělány velké drátěné překážky. Asi tři dny před tím se počalo s měřováním; překážky jsou asi 2 metry vysoké a až deset metrů široké - je to dokonale spleť ostnatého drátu, kterou by sotva prolezl bez úrazu králík. Drát není - jak bývalo dosud - na železných kozlicích, nýbrž jen na dřevěných; patrně nedostatek materiálu. Snad jednou z bezprostředních příčin náhlého spěchu s prací je také zjištěný útek dvou mužů přes hranice v tomto úseku. Tito uprchlíci prošli šťastně až do BAD SCHANDAU, asi 10 kilometrů za hranicemi, tam však byli chyceni a deportováni do ČSR. Není známo, kdo to byl - byli ihned dopraveni do vnitrozemí.

Naproti HŘENSKU je německá obec SCHÖNA - asi do hloubky 2 kilometrů je tam levý břeh německý. Z této obce chodí někteří obyvatelé na práci do ČSR, do DECINA a jinam. Další vesnice proti proudu už je DOLNÍ GRUNT, který patří ČSR. Tam, v okolí Labě, už ovšem dávno drátěné překážky na hranici jsou. Nyní se terén znovu upravoval - přišli z DECINA brigádníci i vojsko a srovnávalo rozpadlé domy v DOLNÍM GRUNTĚ. Jistě to bylo kvůli snadnějšímu střežení hranic, ale stejně rozdíl mezi německým a československým pohraničím byl dosti nápadný. Mezi DOLNÍM GRUNTEM a SCHÖNOU byl ponechán strašný domek - bývalá vilka, jejíž střecha je uprostřed probouraná a vystavěná v ní asi 3 metry vysoká a 3 m široká strážní věž, na které je neustále nějaký člen SNB s autem a dalekohledem, který má pozorovat terén.

/over/

V předposlední vilce za hraničními závory ve HŘENSKU bydlel až dosud známý Jan FABIAN, který - jakožto bývalý plavec - dovedl tak znamenitě svým bývalým kamarádům ztrpčovat život svými prohlídkami a zásahy na lodi. Také na něj došlo - před 14 dny byl sesazen a dnes chodí pracovat do nějaké továrny v DECÍNĚ. On sám sice říká, že šel na vlastní žádost, což mu však nikdo nevěří. Posledním domem na čs. straně je bývalá nitárna - podnik, ve kterém až do roku 1945 pracovalo asi 500 osob. Po roce 1945 byly všechny stroje odmontovány a odvezeny někam na Slovensko a objekt zpustl. Dnes z toho udělal ONV sýpku, kde se uskládňuje obilí, slama atd. Budova se také pomalu rozpadává - místo oken jsou jen díry, které jsou upány starými pytly naplněnými senem. I tyto pytly jsou rozbité - seno z nich vyčnívá ven; a to je první vizitka, první přírodní krása, na kterou padne oko cestujícího v ČSR po přechodu hranic. Že to dělá ostudu, zřejmě úřadům nevadí.

Ochrana hranic byla nyní zdokonalena postavením reflektorů, a sice na obou stranách. Na německé straně jsou světlomety na levém břehu od SCHMILKY. Ve HŘENSKU byla na hranici postavena velká dřevěná bouda se šikmou střechou, ve které je 5 kancelářských místností. Jsou tam umístěni členové SNB a Pohraniční stráž. Také na této budově jsou reflektory, namířené na řeku, takže s obou stran lze tok osvětlit jako ve dne.

Ještě jeden pozdrav očekává cestujícího na hranicích: slavobrána. Ale i ona nese stopy jednak času a jednak i politických změn. Je opršela a jako zvadlá, a z její vyzdoby zůstala jen pěticipá hvězda nahore; velké obrazy GOTTWALDA a STALINA se ztratily. Plavci při příjezdu si ovšem všimají těchto změn a pokud jsou dobře známi, vtipkují o tom; jinak ale příchod do vlasti nepůsobí snad na nikoho tak, jak by měl, totiž radostně - každý je stísněn a opatrný. K tomu přispívají i tato neustále zlepšovaná opatření na hranicích.

End.